

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési bérlet a kifejezett
felmondásig fennáll.

Reklamációk: előfizetési ügy-
ben a kiadó hivatalhoz, hirde-
tési ügyben a nyomdához és
szerkesztési ügyben a felelős
szerkesztőhöz küldendők.

Kéziratok, melyek nem adatnak
vissza, legkésőbb minden kedd
(apró hirdetés minden szer-
da) d. e. 10 óráig küldendők
be kizárólag „Muravidék”
szerk. M. Sobota" címre.

Szerkesztő — tulajdonos
KÜHAR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön ne-
gyedévre 15 Din., félévre 30 Din
egész évre 60 Din. Minden más
európai államba csak előre
fizetve s legalább fél évre 40
Din., egész évre 80 Din. Ame-
rika bármely államába csak
egy évre és előre fizetve két
(2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szö-
vegközt és nyílttér 1'25 Din., ren-
des 0'75 Din., apróhirdetés 0'50
Din és az illeték; többszörinél
engedmény. — Hirdetéseket kizá-
rólág a „Prekmurska Tiskarna”
veszi fel és számolja el.

Csekk számla száma: 12980.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. szeptember 27.

39. Szám.

Az új választói törvény

szerint, általános, közvetlen,
nyilvános szavazás keretében
4 évre választják meg a nem-
zetgyűlési képviselőket.

A nemzetgyűlést minden év-
ben október 20.-ára hívják egybe.
A szavazás járások és báni székhelyek szerint történik. A drávai
bánság 25 mandátumot kap. A megválasztandó képviselők ösz-
szes száma 305, ezenkívül még az országos jelölő listák meg-
választott listavezetői is képviselők.

Azok a bánsági székhelyek,
amelyeknek 50.000-nél több la-
kosuk van, külön választanak kép-
viselőt, még pedig 50—100.000
lakosig egyet, azon fölül kettőt.
A megválasztott képviselők szá-
mához hozzá jönnek az olyan
országos jelölő listák listave-
zetői, amelyek az egész ország
területén ötvenezernél több sza-
vazatot kaptak.

A jelölés az egész ország
területére történik, a jelölő lisztákat azonban hozzá kell kap-
csolni a listavezető nyilatkozatá-
hoz, hogy a jelölést elfogadja.
Az országos listavezetőt minden
egy járásból 60 szavazó jelöli,
a járások jelöltjeit, — lehet több
is, — kétszáz szavazó ajánlja.
Be kell még terjeszteni az orszá-
gos listavezető beleegyezését is,
hogy az ajánlók hozzá kössék
magukat.

Az országos listát a válas-
ztás előtt 25 nappal kell benyújtani
Beogradban a semmitőszékhez
jóváhagyás végett.

A választások eredményét a
következőleg állapítják meg:

Mindenekelőtt megállapítják
a szavazatok összegét, amelyek
egy jelöltre esnek. Amennyiben
valamelyik országos lista relatív
többségbe jut, úgy a listaveze-
tőt nemzetgyűlési képviselővé vá-
lasztják. Valamint azokat a lisztá-
vezetőket is, akik ilyen módon
50.000-nél több szavazatot kaptak.

A legtöbb szavazattal bíró
országos listákat ruházzák fel a
nemzetgyűlési képviselők számá-
nak két harmad részével, amely-
ből az összes bánságokra arányo-
san osztják el a mandátumokat.

A Dráva bánságra ezek kö-
zül a mandátumok közül 16 esik.

A bánságok ezen mandátu-
mait a járásokban akként osztják
szét, hogy a legtöbb szavazattal
bíró járásokban a bizottság azo-
kat tekinti megválasztottaknak,
akik az összes többi jelöltek kö-
zött relatív szavazati többségben
vannak. A megmaradt egyharmad
részt arányosan a Dont-féle mód-
szer szerint osztják szét a járá-
sokban. (Hányadost keresnek ki!)

Több járásban egyszerre sen-
ki sem lehet jelölve.

Ostromállapot Magyarországon.

Gömbös hadügyminiszter Habsburg puccsot készített elő!

Magyarországon 21.-én ost-
romállapotot hirdettek ki. Okot
erre a lépésre a biatorbágyi vas-
uti merénylet, a kommunisták
erős aktivitása és rablásai szol-
gáltattak.

Cseh lapok híradásai szerint
pedig nem ez volna a valódi ok,
hanem hogy Gömbös a legiti-
mista hadügyminiszter Habsburg
puccsot készített elő a tábornoki

A választások eredményét az
egész országban a választó főbi-
zottság hirdeti ki. A főbizottság
Beogradban székel, elnöke az ál-
lamtanács elnöke, tagjai a semmi-
tőszék elnökei, alelnökei s két-
két bizalmi férfi.

A választások határnapját kü-
lön rendelet állapítja meg.

A szavazó tehát listára sza-
vaz s szavazásáról jegyzőkönyv
veendő fel.

karral egyetértve s egyidőben az
osztrák Heimwehr puccsal. A terv
szerint mindkét országban egy-
időben lenne a puccs, s Ottó,
aki Svájcban készen várja a trón-
ralépést, — írják a lapok, — a
két ország trónját egyidőben fog-
lalná el. Allítólag mikor ezt Ká-
rolyi miniszterelnök megtudta le-
akart mondani, de Horthy lemon-
dását nem fogadta el.

Politikai hírek.

**Hárommillió dinár az ag-
rárreform likvidálására.** A mi-
niszterelnök a földmívelésügyi mi-
niszterium előterjesztésére meg-
engedte, hogy az északi vidékek
agrárreformjának rendezésére a
telepítési alaphoz hárommillió di-
nárt felhasználhassanak.

**Csökkentik a bánságok
költségvetéseit is.** Az általános
takarékoskodás elve az utóbbi idő-
ben az állami költségvetésben is
megnyilvánult, ahol mintegy egy-
milliárd dinárral csökkentették a
kiadásokat és a kormány inten-
ciója az volt, hogy ezt a takaré-
kossági elvet minden vonalon és
így a bánságok költségvetésében
is folytatni kell. A költségvetési
takarékoskodás elve alapján a
pénzügyminiszterium fel is szólí-
totta a báni közigazgatásokat,
hogy dolgozzanak ki tervezeteket a
költségvetések leszállítására, hogy
ilyen módon a lakosság megter-
helését is jelentékenyen könnyíte-
ni lehessen.

**A behozatali vámtörvény
egyes szakaszai módosítva
lettek.** A legtöbb olaj termék be-
hozatali vámját hat dinárról négy-
re szállították le. Az eddig vám-

mentességet élvező olajneműek
továbbra is vámmentesen hoz-
hatók be.

A Népszövetség folyafatlagos
ülésén Briand francia külügyminiszter
nagy beszédet mondott, amelynek fo-
lyamán határozott hitvallást tett a le-
szerelés gondolata és a béke ügye
mellett. Kifejtette, hogy a világgazda-
sági válság, amely most mindenütt
éreztetni hatását, mindenképp előtti, a há-
boru következménye. A háboru után
következett a nagy termelés, gazdasá-
gi együttműködés nélkül, azután pe-
dig beállott a anarchia, mert eladni
nem lehetett semmit sem. A leszeré-
lés feleslegessé teszi a fegyverkezési
költségeket. Így fejezi be beszédét
Briand: „Ha 1932 február másodikán
valamennyi nemzet összeül, sorsdön-
tő órákat fogunk itélni. Akkor ki kell
mondani a kemény szót: *le a há-
boruval!*” — Curtius német külügy-
miniszter szintén a gazdasági világ-
válságról és a leszerelésről beszélt.
Kifejtette, hogy Németország teljes le-
szerelési egyenlőséget követel. Sokat
vár a német külügyminiszter a fran-
cia államférfiak látogatásától. — Egy
hétig tartó vita után a népszövetségi
közgyűlés befejezte a főtítkári évi je-
lentés általános vitáját. Feltűnő volt,

hogy csak alig tíz szónok vett részt
benne. A kisebb európai államok fel-
tűnően távol tartották magukat a vi-
tától. Most a hat főbizottság tanács-
kozik s a közgyűlés csak akkor ülhet
újra össze, ha a főbizottságok elké-
szítették jelentéseiket.

**A francia miniszterek Laval
és Briand,** hivatalosan f. hó 27.-re
vannak meghíva Berlinbe.

Olaszország. Az olasz kormány
jegyzéket nyújtott át a Népszövetség-
nek Olaszország ez idő szerinti fegy-
verkezési állományáról. A jegyzék
hangsúlyozza, hogy az olasz hadsereg
tényleges állománya ezidő szerint mind-
össze 280 000 ember, holott Olaszor-
szág 500.000 főnyi hadsereget tarthat-
na. Az olasz katonai repülőgépek szá-
ma a jegyzék szerint 1500. Olaszor-
szág hadügyi kiadásai évente 6 mil-
liárd lírát tesznek ki. A jegyzék végül
a fasiszta milícia szervezetét és szám-
adatait ismerteti.

**Az angol tengerészek a kor-
mány takarékosági javaslata el-
len.** Az atlanti flotta legénysége és
altisztjei körében mozgalom indult
meg a tervezett zsold leszállítás miatt.
Ezen okból a hadgyakorlatokat az at-
lanti tengeri hajókon beszüntették s a
hajókat vissza rendelték a kikötőkbe.

**Amerika a leszerelés fejében
hajlandó csökkenteni a háborus
tartozásokat.** Az amerikai kormány
a tél folyamán javaslatot tesz a há-
borus tartozások és a jóvátételi fize-
tések leszállítására. Ezt attól teszi füg-
gővé az amerikai kormány, hogy el-
fogadják-e az érdekelt hatalmak Ame-
rika nemzetközi leszerelési tervezetét.

Csehszlovákia a Heimwehr
puccs miatt az osztrák határon csa-
patokat vont össze. A határvédelmi
osztagokat még a felkelés kitörése
napján megerősítették az osztrák-cseh
határon.

**A leszerelési konferencia va-
lószerűleg a jövő év végéig fog
eltartani.** Az amerikai körök vélemé-
nye az, hogy a leszerelési konferencia
egészen 1932 végéig fog tartani, mint-
hogy előre láthatólag szükséges lesz
a Hoover-moratorium egy évvel való
meghosszabbítása. Már a közeli he-
tekben sőt napokban nagy fontosságú
események várhatók az Egyesült Álla-
mok politikájában. A Hoover-féle ter-
vet négy-öt éves moratoriummá akar-
ják átalakítani, amely valamennyi há-
borus fizetésre kiterjedne.

**A csehszlovák igazságügymi-
niszter** háas dolognak tartaná a ka-
tonai szolgálati idő egy harmadával
való csökkentését. A csökkentés taka-

rékossági szempontból is helyes lenne és a leszerelési konferencián is nagy hatást váltana ki. A katonai szolgálati időt 18 hónapra 12 hónapra csökkentenék le. Ez a leszállítás a nemzetvédelmi minisztérium költségvetését is jelentékenyen apasztaná s a leszerelés gondolatát Csehszlovákia részéről igen hathatóan támogatná.

Curtius német külügyminiszter a közeljövőben lemond. Valószínű, hogy Curtius külügyminiszter a francia miniszterek látogatása után lemond. Állítólag Brüning kancellár ez esetben maga veszi át a külügyi tárcát.

Genfben ellenállhatatlan áramlat alakult ki a leszerelés érdekében. A Volonte genfi tudósítója nagy cikkben számol be a legutóbbi napok eseményeiről és megállapítja, hogy Genfben ellenállhatatlan áramlat alakult ki a leszerelés érdekében. Mindazok, akik ezzel az áramlattal ellentétes álláspontra akarnak helyezkedni, az elszigeteltség siralmas helyzetébe kerülnek. Senki sem állíthatja — írja a lap, — hogy Genfben nem tudják elejét venni az általános gazdasági összeomlásnak, amely a világot fenyegeti.

Románia. A nemzeti parasztpárt erdélyi tagozatának vezetősége a mostani kormány távozását követeli, mert a gazdasági válságot még súlyosabbá tette.

Az U. S. A. belép a Népszövetségbe. Amerikai hírek szerint már nincs messze az az idő, amikor az Egyesült Államok is csatlakoznak a Népszövetséghez. A Népszövetség főtitkára állítólag bizalmas memorandumot intézett az Egyesült Államok kormányához, amelyben felkéri a washingtoni kormányt, küldjön ki állandó és hivatalos megbízottat Genfbe, aki Amerika nagykövete lenne a Népszövetségben. Ez a meghívás lenne az első lépés a csatlakozás felé. Népszövetségi körökben azzal a lehetőséggel foglalkoznak, hogy az Egyesült Államok belépnek a Népszövetségbe, de fenntartják elvi kifogásaikat a népszövetségi alapszabályokkal szemben.

Az osztrák Heimwehr sikertelen puccskísérlete után egész Ausztriában helyreállt a nyugalom.

Több száz felkelőt letartóztattak és lázadás címén eljárás indítottak ellenük. — Star-hemberg herceget és két tábornokot is letartóztattak.

Az ausztriai Heimwehr egyes osztagai Pfirmer őrnagynak a stájerországi Heimwehr parancsnokának vezényletével f. hó 12.-én éjjel megszállták Stájerország nagy részét és egyes községekben, különösen a Mura mentén kihirdették, hogy átvették az államhatalmat. Az osztrák kormány még az éjszaka értesült a puccsról és minden intézkedést megtett, hogy a csendőrség és a kormányhű csapatok elnyomják a mozgalmat, ami másnap — vasárnap délig sikerült is. A felkelés során csupán Kattabergben volt véres összecsapás, ahol a felkelők megostromolták a munkás-otthont. Itt harcok

során két munkás meghalt és sokan megsebesültek.

Pfirmer őrnagy vasárnap este táviratban bejelentette, hogy a mozgalom nem sikerült, ő maga pedig elmenekült, Mariborban van. Tudatta, hogy ily formán testvér harcot nem akar, a felkelést más, későbbi időre halasztja el.

Grácból már a következő hétfőn tudták jelenteni, hogy a nyugalom helyre állott, s az erős csendőri készségeket is bevonták.

Felrobbantották a kommunisták a biatorbágyi vasúti hidat.

Rettenetes katasztrófát okozott f. hó 12.-én éjjel (szombatról vasárnapra virradó éjszakán) a kommunisták bűnös keze. Felrobbantották a biatorbágyi vasúti hidat, amelyen pontosan akkor haladt át a budapesti gyorsvonat Bécs felé. A vonat tizenkét kocsi-ból állott s százhusz utassal indult el a központi pályaudvarról. A katasztrófa háromnegyed egy órakor történt. A bomba közvetlenül a harmadik kocsi alatt robbant fel, s felszakította a vasúti hidat, az első hat kocsi lezuhant negyvennégy méteres mélységbe s ott teljesen összezúzódott, maga alá temetve utasait s a vasúti személyzetet. A többi hat kocsi közül három függve maradt a mélység fölött, három pedig a hidon maradt közvetlenül a szakadék előtt. A rettenetes katasztrófának huszonöt halott s számos súlyosan sebesült áldozata van, kiket a budapesti kórházakban ápolnak. A halottak között vannak külföldiek — belgák, angolok is, de a legnagyobb része magyar. Közülük 19-et Budapesten temettek el nagy részvéttel és disszel, a gyászbeszédet fölöttük az igazságügyminiszter mondotta. A külföldi halottakat elszállították hazájukba.

A legnagyobb készültséggel megindított rendőri vizsgálat megállapította, hogy a pokoli merényletet nemzetközi kommunista banda követte el, amely az idén már külföldön is több merényletet követett el vasutak ellen. Erre vall a merénylet helyén megtalált írott levél is, melyben a merénylet megismétlését jelentik be. A gyanu egy Leipnik Márton nevű hírhedt kommunistára irányul, aki lakatos-szerelő, de eddig nem sikerült elfogni. A rendőrség sok gyanús kommunistát tartóztatott le már eddig is.

Múló nyár.

Múlik a nyár, jön az ősznek dere, Mikor lehull a fák sárgult levele. Virág hervad, fecskék messze szállnak, Bucsut intve az árva hazának. Elhallgat a természet zenéje, Rám borul a bánat csendes éje.

Hulló levél elmúlásról beszél, Amit perget a hideg őszi szél. A napsugár eltűnik előlem, Mint a rideg védtelen szerelem. Madár dalol szomorú a hangja, Fájdó szívvel a múltat siratja.

— Könye Dezső. —

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. SZEPTEMB. hó 30 nap 40 hét.

A hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
27 Vasár.	18. Rozm. vt.	17. Trinet
28 Hétfő	Mihály főa.	Wenzesl.
29 Kedd	Jeromos egy.	Michaelis
30 Szerda	Vencel vt.	Heierony
OKTÓBER hó 31 nap.		
1 Csüt.	Remig. érs.	Remigius
2 Péntek	Leodegar	Vollrad
3 Szomb.	Kandid vt.	Jairus

Vásárok:

29. Sv. Rok, Verzej, Grad (G. Lendava), 30. Kotoriba, Strigova, 3. Dobrovnik, 4. Turnišče, 5. Hodoš.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	160—170
"	Rozs	"	160
"	Zab	"	180—
"	Kukorica	"	150—
"	Köles	"	—
"	Hajdina	"	—
"	Széna	"	60—100
"	Bab cseres.	"	180.—
"	Vegyes bab	"	120.—
"	Krumpli	"	60—70
"	Lenmag	"	—
"	Lóhermag	"	—
Bika	4.—	4.50	5.— 6.—
Üsző	4.—	4.50	5.— 6.—
Tehén	1.—	2.—	3.— —
Borjú	—	5.—	6.— 7.—
Sertés	8.—	8.50	—
Zsir l-a	16.—	18.—	—
Vaj	30.—	—	—
Szalonna	10.—	12.—	—
Tojás 1 drb.	—	—	0.75

Valuta:

100 Doll. (USA) adnak itt	5600 Din-t
100 Kandai Doll.	5520 "
100 Schil. (Bécs)	790 "
100 Frankért (Páris)	218 "
100 Liráért	292 "
100 Pengőért	970 "
100 Márkért	1315 "
100 Pezoért (Urug.)	1800 "
100 Pezoért (Argen.)	1400 "
100 Cseh kor.	168 "

Gazdasági kiállítás, amely október 4. és 5-ikére lett tervezve a miniszter távirati rendelkezése folytán elmarad.

Kezét törte kéztőben Gombossy murszka-szobotai közmives, a helybeli vasúti restóban végzett ventilátor beépítése alkalmával.

Lábát törte Nemec János murszka-szobotai kereskedő, menés közben, minden különösebb ok nélkül, vasárnap este. Dr. Skrilecz Mihály azonnal ideiglenes kötést alkalmazott amíg a megejtendő átvilágítással a törés alakjáról, okáról stb.-ről tiszta kép nem nyer.

Leesett a gesztenyefáról a 10 éves Caunekker fiú, a m.-szobotai kastélykertben. Dr. Brandieu az öntudatlanul heverő gyermeket megvizsgálta, agyrázkódást állapított meg. Mivel senki nem volt akit autóért lehetett volna küldeni, ő maga keresett autót, a súlyos beteget benne elhelyezte s a m.-szobotai kórházba szállította.

A buza ára most 215 D. jövő hónapokon 225 Din. lesz. Ebből levonásba kerül 5 Din. kereset és minden 100 kg. után annyiszor 1 kiló, ahány százalék a tisztatlansága benne (konkoly és a többi nem oda való mag.)

Az államhivatalnokok fizetéséből 200—1500 Din.-t fog-nak takarékoságból levonni.

Naznanjamo vsem, ki ma-jo kaj za opravi v Kmečkoj posojilnici v Murskoj Soboti (prek od birovije), da od 1. oktobra 1931 naprej, de mela uradne dneve samo v tje dni. V nedelo i sveteke ve ne bo uradivala. Načelstvo.

A trahoma kórház a jövő hónap 25-én lesz ünnepélyesen megnyitva. A földszinten lesz az iskolai poliklinika és a rendelő trahomások részére. Néhány szoba az operált trahomások számára. A pincehelyiségekben kád- és tusfürdők lesznek 5 illetőleg 3 dinárért kaphatók, szegények részére, de azért más is használhatja majd őket.

Veszedelemes cigány rablóbandát üldöz a ptuji (pettau) csendőrség. Ptuj egész környékét felizgatta az a veszedelemes cigánybanda, amely ott garázdálkodik már huzamosabb idő óta a Dráva völgyében. Egy fiú jelentette a ptuji csendőrségnek, hogy az erdőben egy cigánybanda tanyázik, kiknek egy napig tartó fogságából szökött meg egy szerencsétlen asszony, ki az erdőben gombát szedett s a cigányok fogságába jutott, kik egész nap maguknál tartották. A banda csak férfiakból állt. A ptuji csendőrség azonnal megtette a kellő lépéseket s a banda több tagját elfogta. A cigányoknál sok fegyver és munició volt s általában rablásra kitűnően fel voltak szerelve. A banda tagjai a híres „Baranja” cigány családhoz tartoznak, amelynek a Dráva völgyén kívül Prekmurjében is vannak összeköttetései Murszka Szobota vidékén. — A csendőrség erélyesen nyomoz Ptuj környékén s már eddig is több súlyos rablási esetet derített ki. A letartóztatott cigányok azt hirtelenséggel, hogy ők Lepoglaváról szöktek meg, de ez az állításuk nem igaz. Bizonyos azonban hogy a cigányok egy nagy familiához tartoznak s a nyomozás valamennyi ellen el van rendelve.

Véres verekedés a lendvai hegyen. A lendvai szőlőhegyen még mindig van sok, jó, eladatlan bor s ebből bőven jut most a fiatalságnak is. Sajnos, a fokozottabb élvezetnek káros kirobbanása is van. Nemrég az egyik pincénél hotizai meg nagypalínai legények találkoztak össze, már meglehetősen borosan. Valami régi elszámolásuk volt még s ez alkalommal előhozakodtak avval. A vita hevében a hotizai Zsizsek felkapott egy fejszét s azzal sujtott ellenfelére a palínai Jaklinra, akit annyira megsebesített, hogy az előhívott orvos azonnal kórházba szállította a súlyos sebesültet. Jaklinnak a testvérét ezelőtt két évvel vágta agyon kapával a palínai bucsu

alkalmával s így annál érzékenyebb a csapás, amely a Jaklin gyerekek özvegy édesanyját ez alkalommal érte.

— **Az új gornja-lendavai iskola megnyitása.** Mult vasárnap fényes keretek közt történt meg az új iskolának ünnepélyes megnyitása és felszentelése. Ugy az iskola épületet, mint az iskola környékét díszesen feldíszítettek és nagy ember tömeg élén zenével várták a megjelent vendégeket. Az ünnepély d. u. 2 órakor vette kezdetét Marsik helyettes bíró üdvözlő szavaival, utána következett az iskola ünnepélyes felszentelése, melyet Bednarik ottani plebános végzett, Tomori az ottani iskola fíradhatatlan igazgató-tanítója szép beszédben méltatta a nap jelentőségét. Hartner Nándor föld-birtokos indítványára hódoló távirattal küldötték a királynak, ugyszintén a miniszterelnöknek, bánnak és másoknak. Velnar tanfelügyelő mondott még beszédet. Nagyon kedves volt Tomori igazgató kis lányának szavalata. A megjelent vendégek azután megtekintették az új iskolát. Az ünnepélyen számtalanon jelentek meg Murszka Szobotából, ott láttuk az egész környék tanítószágát. A megnyitás után a tűzoltó egyesület közreműködésével nagy népünnepély volt.

— **Tűzoltó nagygyakorlat.** A kri-zevci zsupa e hó 20-án tartotta ez évi nagygyakorlatát Sálóvcin, amelyen közel 400 tag jelent meg. Az egyesületek megmutatják, hogy nemcsak papíron tűzoltók, hanem tudnak dolgozni is. Különösen Hodos, Sálóvci, Márkovci, Peszkovci mutattak be a nézőközönségnek rendgyakorlatokat, iskolai szerelést, gyorszerelést és támadásokat külön-külön és együttesen. A gyakorlatok 1 órától 4-ig tartottak és a nézőközönség legnagyobb meglepetésével végződött. A gyakorlat után a Zisko-féle vendéglőben mulatság volt, amelynek tiszta jövődelme a zsupa pénztárába lett téve.

— **Felakasztva találták,** hol-tan, már a madaraktól megkezdett testét Korpics csepincei kereskedőnek, Maribor közelében levő erdőben.

— **Tűz.** Milhofer dobrovnik kereskedő pajtája az elmúlt héten leégett.

— **Cukor áremelkedését,** kgként 4 Din-val, híresztelte el valaki, s ezért megrohanták az üzleteket, bevásárolnak cukrot felhalmozásra. Pedig csak a cukor fogyasztási adóját akarják emelni, de nem 4, hanem nem is egészen egy dinárral, s azt sem tudni még, hogy mikor.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Ne vedd ki a pénzt a takarékból.** Ozorák Pálné jómódu topolai gazdálkodónő megjelent a csend. őrségen, ahol sirva adta elő, hogy 11.400 dinárt elloptak tőle. A pénzt előző nap vette ki a takarékpénztárból és a lakásában helyezte el, ahonnan rejtélyes módon eltűnt. Ozorák né elmondotta még, hogy senkire se gyanakszik, annál kevésbé, mert a lakás-

ban semmi nyom nem árulja el, hogy ott betörő járt. A csendőrségről erre elbocsátották az asszonyt azzal, hogy még egyszer kutassa át a lakás, hátha megtalálja a pénzt. Ozorák né rövidesen visszatért és kijelentette, hogy a pénzt nem találja. Ekkor egy csendőr is megjelent a lakásban, kutatni kezdett és a szalmazsákban hiánytalanul megtalálta a 11.400 dinárt. A csendőrség a hatóság félrevezetése miatt eljárást indított Ozorák Pálné ellen, aki valószínűleg nem akart semmi rosszat, hanem egyszerűen elfelejtette, hogy hová rejtette el a pénzt.

— **Halálsónak a Tiszán.** F. hó 12-én borzalmas erejű orkán vonult végig Jugoszlávia északi vidékén s ez alkalommal Novibecsej és Sztáribecsej között a Tisza folyón nagy katasztrófát okozott. A borzalmas erejű zivatar feldöntötte a Novibecsej és Sztáribecsej között közlekedő „Sztáribecsej” nevű kis motoros hajót és az eddigi jelentések szerint a katasztrófának nyolc halálos áldozata van. A szélvész oly erős volt, hogy fákat csavart ki tövestől, a villanyvezetéseket elszaggatta a táviró huzalokat tönkre tette. Mikor a kis hajó a folyó közepére ért, az orkán ép akkor száguldott végig a Tiszán s a keletkező hullámok féloldadra döntötték a kis motorost. A hajó belsejébe víz tödült, majd a hajó süllyedni kezdett. A partról senki sem látta a bajt s három perc alatt eldőlt a hajó sorsa s mire a vihar elvonult, már csak a hajó árbóca látszott ki a vízből s a 13 utas eltűnt a Tisza hullámaiban. A megmenekült utasok a hajó kormányosát dicsérik, aki a legnagyobb önfeláldozással segítette parthoz a szerencsétleneket, kik szintén a legnagyobb halálos veszélyben forogtak. A szerencsétlenségért senkit sem terhel felelőség. Ez az orkán a Noviszádon átmenő vezetőket is mind megrongálta.

— **Eltűnt két amerikai pilóta** akik Tòkióból Scattle felé startoltak. Allen és Moyle amerikai pilóták oceanrepülésre startoltak Japánból és át akarták repülni a Csendes ocean-t. Scattle volt a céljuk, ahova már meg kellett volna érkezniük, de Tòkiói stratjuk óta semmi hír róluk nincsen. Csak negyvenhét órára való üzemanyagot vittek magukkal, tehát kétségtelen, hogy kényszerleszállást kellett végrehajtaniuk. Az amerikai partvidéken haladó gőzösöket utasították, hogy kutassanak az eltűnt pilóták után.

— **Hankau, másfélmillió lakosu város viz alatt.** A „Jangese” árvíz katasztrófájáról most érkeznek az első helyszíni tudósítások. A Jangese árja messze túlhaladja az 1370-es utolsó nagy árvíz szörnyű arányait. Beláthatatlan víztömegek árasztották el Közép Kína legnagyobb városát s úgy a kínai, mint az európai rész teljesen víz alá jutott. A védőgátak, a vasuti töltés — ahol az első napokban mendedéket lehetett találni — megsemmisültek. A városban gőzhajók közlekednek, amelyek megállanak a többemeletes áruházak előtt, hogy a felsőemeletek árukészleteit mentsék meg. A hajók

körül koldusok uszálnak egy-egy marék rizsért könyörögve. Az ártengerben mindenütt hullákat sodor a víz, senkisék törődik velük. — Az első napokban koporsóba rakták a holttesteket, de utóbb rájöttek, hogy a koporsó jobb csónaknak s kidobták belőle a holttesteket. Telefon, táviró, villanyvilágítás nincs s így éjjel a helyzet még borzalmasabb. A hangárok, repülőgépek elpusztultak, semmi segítő eszköz nincs. Főzelék, rizs elfogyott. A halottak száma százazreként számítandó, mert most kiűtött a kolera és a tifusz járvány is. Akinek még van pénze — csak a dollár érvényes — az elmenekül gőzhajókra az árvíz poklából. A menekülteket a Hankau dombokon fekvő nyaraló helyekre hordják, ide menekülnek a külföldiek is. A szörnyű pokol borzalmait a nagy hőség is fokozza. Hankauban és környékén már napok óta harmincöt fokot mutat a hőmérő árnyékban.

Hondurász, Közép amerikai állam fölött rettenetes orkán vonult el, amely óriási pusztítást végzett. A halottak száma az ezeret is meghaladja. Az ország fővárosában Beliceben magában ötszáznál több a halott. A főváros háromnegyed részben romokban hever. A forgószele Portoriko irányából jött és Haiti felé vette útját 150 kilométeres sebességgel. Belice városra egy rettentő víztőlcsér zúdult, amely pillanatok alatt elárasztotta a fővárost. Elpusztult még Tela város is teljesen s itt a halottak száma még több mint Belicen. A lakosság nagy része hajléktalan, a kár több száz millió dollár.

— **Kifosztottak egy budapesti fegyverkereskedést.** Szokatlanul vakmerő betöréses rablás történt kedden éjszaka Budapest egyik legforgalmasabb területén a Múzeum köruton, ahol még éjjel is igen élénk a forgalom. A 29. szám alatt van Zuber Bertalan fegyverkereskedése, amelynek ajtaját reggel nyitva találták. A kereskedést betörők fosztották, akik áttörték a pince falát s a kereskedésből sok fegyvert, pisztolyt, revolvert, puskát, töröket, nagy mennyiségű muniációt vittek el. Érdekes, hogy a betörők semmi máshoz nem nyultak, még a pénztárat sem érintették, pedig könnyen felnyithatták volna szerszámaikkal azt is. A rendőrség nagy aparáttal indította meg a nyomozást s remélhető, hogy a hátrahagyott több ujjlenyomat elő fogja segíteni a rendőrség munkáját. Miután a közönség még most is a biatorbágyi szörnyű merénylet hatása alatt áll, — arra való tekintettel is, hogy itt csak fegyverek elrablásáról van szó, — a tett elkövetését szintén kommunista cselekménynek számítják.

— **A Nautilus utban van Norvégia felé.** A tengeralattjáró a sikertelen északsarki expedíció után három napig pihent Long Year Cityben, a Spitzbergák egyik kikötőjében. A Nautilus nem megy Amerikába, mint eredetileg tervben volt, hanem egy norvég kikötőbe vonul s ott fog határozni további teendőiről.

— **Budapesten nagy tüntetések voltak** abból az alkalomból, hogy a kormány a „Népszava” újságot ideiglenesen betiltotta. A tüntetéseket a rendőrségi karhatalom verte szét.

TON KINO

z najmodernejšo opremo

Lastnik G. DITTRICH

MURSKA SOBOTA.

RANGO

Režija:

Ernest B. Schoedock-a

tvorca Changa

in 4 Bijela pera.

100% nemški tonfilm.

Predstave se vršijo:

v SOBOTO, dne 26. septembra ob 1/2 9 uri in
v NEDELJO, dne 27. septembra popoldne ob 3 uri in zvečer ob 1/2 9 uri.

VSTOPNINA:

I. prostor 15 Din., II. prostor 12 Din. in III. prostor 7 Din.

SPORT.

S. K. Rapid I. : S. K. Mura 6:1 (2:0) Krasna igra. Publika zadovoljna. Sodnik dober.

S. K. Mura je odigrala v nedeljo dne 20. t. m. prvenstveno tekmo proti prvemu moštvu S. K. Rapida iz Maribora ter je podlegla po krasni igri s 1:6 (0:2). Sodil je dobro g. Bergant.

A vasárnapi Rapid : Mura bajnoki mérkőzés 6:1 (2:0) arányban végződött a kitűnő maribori klub első csapata javára. Mura jól tartotta magát. Rapid 2 gólját 11-esből szerezte. Mura csapata több ízben veszélyeztette Rapid kapuját, de a kitűnő védelem (Barlovič!) minden veszélyes helyzetet tisztázott. Bergant bíró kitűnően vezette a mérkőzést.

Szerkesztő üzenete.

Torma Pál 278 Dobrovnik v Prekm. Lapmegrendelés ügyében a kiadó 15-étől kezdve veszi számításba a negyed évi előfizetését, mert a nyugta, melyet kaptam e hó 7-éről szól s így visszamenőleg kellett volna a már idejét multa számokat az Ön címére megküldeni.

K. D. A vers jó. Önnek most már nem kell a szótagok számára olyan nagy súlyt helyezni, ha a ritmusz előnyére van a pár szótagtöbbség vagy hiány. Mindkettőt K. urhoz küldtem. Hogy mikor jelennek meg, az nem tőlem függ.

Munkatársainkat szépen kérem, küldjenek rövid novellákat, tárcacikkeket. Üdvözlő Önöket Nemes szerkesztő.

Torma.

A fülgyógyásznál.

— Mennyivel tartozom, doktor ur, a sikeres gyógyításért?
— Negyven dinárral.
— Mennyivel? Hetven dinárral?
— Nem. Hatvannal.

Mai gyerek.

A papa hallja, hogy a szomszéd szobában a kis Adolf, meg a nevelője ugyancsak nagy zajjal vannak, ezért fenyegetően bekiált:

— Adolf, mi az, bevigyem a nádpálcát?

— Még nem tata, talán nem lesz reá szükségem.

A fotográfia.

Májer ur levétette magát.

Mikor a felesége meglátja a képet felkiált:

— Szent Isten, te Majer, a kabátodon meg csak egy gomb van! Mi lesz most?

— No, hála Istennek! Csakhogy észrevetted. Most reményilem fel fogod varrni a másik gombot.

Közgazdaság.

Jugoszlávia francia hitelt kapott. A Francia-Váltóbank 32 millió frankos hitelt nyújtott a Jugoszláv Agrár Banknak. Jugoszlávia ezenkívül még kétmillió dolláros hitelt kapott a Nemzetközi Fizetési Banktól és a Francia Banktól is. Az A. E. et Franciera azt írja, hogy a Hoover moratorium és a gabonamonopolium bevezetése súlyos pénzügyi válságot idézett elő Jugoszláviában és hogy a országnak további hiteltre lesz szüksége.

A vámörölő malmok a jövőben egy százalék általános forgalmi adót fizetnek. A pénzügyminisztérium adóosztálya leiratot küldött az illetékesége alá tartozó adóhatóságokhoz. A leirat megemlíti, hogy a liszt őrlése körül többrendbeli visszaélés történt. A visszaélések megszüntetésére a leirat elrendeli, hogy a vámmalmok a jövőben egy százalékos általános forgalmi adót fizetnek az egyéb őrlési adók alól mentesülnek. Erre az évre szóló egyszázalékos adót szeptember 1-től kezdve az év végéig kell megállapítani.

Megdrágult a trafik. A monopol-igazgatóság a trafik-cikkek árát részben felemelte. — Így lehet leszoktatni a szegény embert a dohányzásról.

A hatóságoknak nincs joguk házkutatással ellenőrizni a gabonakészlet bevallását. A kereskedelemügyi miniszter rendelete a gabona rendelet helyes értelmezésére. — A rendelet szerint a kétszázkilón fölül készleteket magánfeleknek is be kell

jelenteniök, mert annak alapján történik az összeírás, de házkutatást tartani magánfeleknek nem lehet. Az eddig eszközölt házkutatások a rendelet félremagyarázásán alapultak és jogos panaszra adtak okot.

A magyar és csehszlovák kormányok elhatározták, hogy a kereskedelmi szerződés végleges megkötése előtt egy intézkedést foganatosítanak, amely szerint 1931. szept. 17-től december 31-ig Csehszlovákiából Magyarországra 20.000 kocsi rakomány tűzifát, — Magyarországból Csehszlovákiába pedig 29.000 hízósértést bocsátanak be mérsékelt vámfeltételek mellett. — A két kereskedelmi delegáció között a végleges kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások megszakítás nélkül tovább folynak.

Amerikában is takarékos-sági javaslatokat terjesztenek a parlament elé. A folyó költségvetési év hiánya a legszerűebb számítások szerint is legalább másfélmilliárd dollár lesz. Ezért forgalmi adót akarnak behozni s félszázalékos kivetést javasolnak. A forgalmi adó eddig Amerikában ismeretlen volt. Az adótörvények revízióját s a magasabb jövedelmek fokozottabb megadóztatását is tervezik.

Az ország gazdasági helyzete megnyugtató. A Narodna Banka kiadta három havi beszámolóját a bank működéséről. A jelentés ismerteti az ország gazdasági helyzetét s állami pénzügyek állását. A jelentés az ország gazdasági helyzetét aránylag igen kedvezőnek tünteti fel, ami az általános világi krízisre való tekintettel igen kedvező jelenség. Megállapítja a jelentés, hogy 1931 második évnegyedében a jugoszláv gazdasági helyzet állandóan javulást mutat s a kitűnő terméseredmények nyomán a gazdasági élet fellendülése várható. A munkanélküliség is csökkenőben van. Az állam összes bevételei a folyó év április és május havában összesen 1.731 millió dinárra rugtak, ami 63 millióval kevesebb, mint a múlt évben. Ezen apadás főképpen a vámbevételek csökkentésével áll ott összefüggésben. A monopol jövedelmek 377 millió dinárt tettek ki.

A jugoszláviai cipő és bőrmunkások Bataért. A jugoszláviai bőr és cipőmunkások gyűlése elhatározta, hogy támogatni fogja Bata akcióját. Ugy vélük, hogy támogatniok kell Batát saját érdekükben, mert a cipőgyár létesítése igen sok munkásnak adhatna kenyeret, most, mikor a cipész- és bőrmunkások úgy is szomorú helyzetben vannak. Ilyen értelemben táviratot is intéztek Bata Támaszhoz z Zlinbe.

Henri Ford, a világhírű autógyáros főzelékféléket termeltet munkásaival. Felszólította gyárának nős munkásait, hogy kertjükben kötelesek főzelék féléket termesztetni, mert ő ily módon akar munkásainak sorsán segíteni. A termelésben szakemberek fognak segíteni a munkanélkülieknek s aki a rendelkezéseknek nem tesz eleget, azt a gyár kötelékéből elbocsátja.

A kereskedők elfogadhatnak készpénz helyett búzát. A búzát a törvényben előírt áron kell felszámítani s azt a földművelésszövetkezeteknek, vagy a Kiviteli Társasággal összeköttetésben levő kereskedőknek kell eladni. Ezek csak olyan személyek vagy cégek lehetnek, akik a törvényes előírások értelmében a Privilegizált Kiviteli Társaságnál regisztrálva vannak. Vagy pedig legjobb mód, hogy: a kereskedő előzőleg lépjen érintkezésbe az előbb említett jogosított bevásárlókkal, azok átveszik a búzát a termelőtől az illető áru fejében s annak árát a kereskedőre cedálják. Ily formán az érdekelt kereskedő mentesülne minden esetleges kellemetlen ségtől, amely a hatóságok részéről szabálytalan buza vásárlás címén érhetne.

A gyümölcsök konzerválása. Egy német mérnök a gyümölcslevet, az iz megváltozása nélkül porra változtatja s az így nyert gyümölcslisztet táblákba préseli. Az ilyen konzerv határtalan ideig eltartható s akár nyersen, akár főve lehet fogyasztani. A budapesti Műegyetemen ily módon már régebben konzerválnak megfelelő gépekkel gyümölcsöt és zöldségféléket is.

Bázelben telepedtek le az agrár alapok. A hágai egyezménybe felállított két alap, (A. alap) és a speciális alap (B. alap) értesítették a szövetségi tanácsokat svájci letelepedésükről. — A megállapodások szerint az agrár alapok székhelye Bázel.

INAST

vendéglő részére keresek. Jobb házból való fiu előnybe részesül.

BÁC REZSŐ, szállodás

Murszka Szobota.

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!

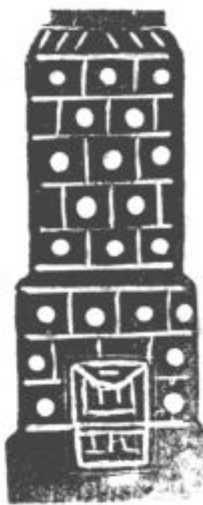
Állandóan raktáron tart mindenféle fényképeseti cikket és gépeket,

HAHN IZIDOR papirkereskedése
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!

PRVA STALNA

največja i najfalejša

zaloga z

zidanimi pečmi

i ploščami

za štedilnike

(Kachel für Sparherd)

raznovrstne kvalitete v

velikoj izbiri

se nahajajo

v trgovini galanterije i železnine

GUSTAV DITTRICH-a

v MURSKOJ SOBOTI.

2

Halló Halló

Tudják mi az ujság!

Van szerencsém az igen tisztelt n. é közönségnek és cipésmester uraknak tudomására adni, hogy a nagy gazdasági krízis és a pénzhány miatt nagyobb mennyiségű mindennemű kikészített bőrárunk és cipéskellékeknek az árát leszállítottam.

Kérem a n. é közönséget, hogy még mielőtt tölre bevásárolnának, úgy előbb jöjjenek hozzám megtekinteni a raktáromat és meggyőződhetnek róla, hogy nálam a legjobb és legolcsóbb bőraru kapható.

Tisztelettel 3

Bartanics Géza bőrkereskedő

Dolnja Lendava, Főutca 75. sz.,
(Templom-tér mellett. Saját házában.)

Rádiók

rádió alkatrészek

akkumulátorok

legjobb **Kerékpárok**
világhírű **Varrógépek**
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és géphereskedésben

Murska Sobota.